N°. 270. 1858.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentiën is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

ZONDAG 14 EN MAANDAG 15 NOVEMBER.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

Bij besluit van 11 November 1858, n°. 51, heeft Zijne Majesteit goedgevonden aan eene commissie uit de Staten van Zuidholland, belast met het onderzoek der door Gedeputeerde Staten van Zuidholland en Utrecht ontworpen reglementen voor de polders van Nieuwkoop en Noorden, en Nieuwkoop en Zevenhoven, magtiging te verleenen om na de sluiting van de najaarsvergadering der Staten hare werkzaamheden voort te zetten.

Bij besluit van 11 November 1858, n°. 52, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, tot arrondissements-ijkers der maten en gewigten te benoemen:

D. P. Broekman, oud kweekeling der Koninklijke Akademie te Delft; en *J. H. A. Kuyper*, kweekeling van gemelde Akademie.

Bij besluit van 12 November jl., n°. 109, heeft Zijne Majesteit de benoeming van *J. C. G. C. Laan*, burgemeester van Baarn en Eemnes; tot secretaris dier gemeenten, met Zijne goedkeuring bekrachtigd.

Bij besluit van 12 November jl., n°. 110, heeft Zijne Majesteit, met ingang van 20 November aanstaande, tot burgemeester der gemeente Oldekerk benoemd *C. Romelingh.*

Bij Koninklijk besluit van 11 November 1858, n°. 48, is benoemd tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Zwijndrecht c. a. de heer *G. Sterk* jr., thans ontvanger derzelfde middelen te Oss c. a.

De Russische staatsraad en kamerheer *de Stoffregen* is door Zijne Majesteit voorloopig toegelaten tot de waarneming van het consulaat-generaal van Rusland, te Amsterdam.

Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 11den dezer, n°. 58, goedgevonden den 1sten luitenant *G. A. van Haeften*, van het regement grenadiers en jagers, thans met verlof tot herstel van gezondheid, bij het einde van evenbedoeld verlof, overeenkomstig punt 4 van art. 38 der wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 128), op non-activiteit te stellen in afwachting dat nader omtrent hem zal worden beschikt.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

DUITSCHLAND.

De Keizer van Oostenrijk heeft den 6den dezer den aartsbisschop van Weenen en de verdere bisschoppen en geestelijken, die te Weenen op het provinciale concilie vereenigd waren, ten gehoore toegelaten. De aartsbisschop heeft bij die gelegenheid eene aanspraak gehouden, waaruit de *Wiener Zeitung* de volgende zinsneden mededeelt:

„In een ernstig tijdsgewricht tot den hoogsten aardschen post geroepen, weet Uwe Majesteit de behoeften der volkeren in alle opzigten te waarderen; en ofschoon de nazaat van Rudolph von Habsburg geen wikkend verstand behoefde om God en zijne Kerk te vereeren, ziet Uwe Majesteit toch volkomen in, hoe gewigtig de godsdienst, de leidsvrouw tot een hooger bestaan, ook voor de belangen der staten is, en wel tegenwoordig meer dan ooit. De overeenkomst welke Uwe Majesteit met den Heiligen Stoel gesloten heeft is een groot werk; en ofschoon het waarachtig groote, omdat het voor eeuwen berekend is, niet altijd zeker is van de erkentenis des oogenbliks, zoo wordt de hooge beteekenis van dat groote werk reeds nu door alle verlichte Katholijken, tot zelfs aan de overzijde van den Oceaan, erkend en gevierd. Onder Gods genadigen bijstand zal de herschepping der Kerk een verjongenden invloed op het inwendige leven der volken uitoefenen. De bisschoppen zijn dus jegens God, de Kerk en Uwe Majesteit verpligt niets na te laten wat strekken kan om het begonnen werk ten einde te brengen. Tot de oudste, eerwaardigste en belangrijkste instellingen der Kerk behooren de conciliën, die van de Apostelen des Heeren hunnen oorsprong ontleenen. Door de goedheid van Uwe Majesteit is aan mij vergund, wat aan mijne voorgangers in het aartsbisdom ontzegd bleef, en de kerkprovincie Weenen houdt haar eerste concilie. Deszelfs beraadslagingen en besluiten hebben geen ander doel, dan alle hoogere inzigten te versterken en ze voor de vervulling van alle pligten vruchtbaar te maken. Wanneer de uitslag aan onze verwachtingen beantwoordt, dan komt de eere daarvan toe in de eerste plaats aan God, den gever alles goeds, maar in de tweede plaats aan Frans Joseph den Eersten, die aan de werkzaamheid der Kerk hare vrije speelruimte wedergegeven heeft."

Z. M. de Keizer heeft, mede volgens boven genoemd dagblad, daarop geantwoord:

„Door het concordaat heb ik de hinderpalen weggeruimd, die in mijn rijk de Kerk beperkten in de ontwikkeling van hare heilrijke werkzaamheid. Ik heb daarbij gehandeld in het vaste vertrouwen, dat de bisschoppen, doordrongen van de verhoogde verantwoordelijkheid die voortaan op hen rust, met ijver en zorgvuldigheid van de hun weder toegestane regten gebruik zullen maken. Elk blijk van de vervulling dezer verwachting geeft mij eene wezenlijke voldoening, en daarom verblijd ik mij dat gij tracht een verhoogd kerkelijk leven op eenen welberekenden vasten grondslag te vestigen. Ik verheug mij de bisschoppen en praelaten dezer kerkprovincie, op wier gehechtheid aan mij en mijn huis ik het volste vertrouwen koester, tot het eerste concilie vergaderd te zien. God zegene het werk, waartoe Hij u geroepen heeft!".

De zittingen van het provinciale concilie zijn den 9den dezer gesloten.

FRANKRIJK.

De prefect van het departement van de Seine ontvangt elken morgen een rapport van de burgerlijke gods- en ziekenhuizen. Uit die stukken, zegt de *Constitutionnel*, blijkt dat de algemeene gezondheidstoestand in de hoofdstad en in het geheele departement van de Seine op dezen tijd des jaars sedert het begin dezer eeuw nooit zoo goed is geweest als thans. Dit wordt mede toegeschreven aan den invloed der groote werken, welke te Parijs in de laatste jaren tot bevordering der reinheid en luchtigheid van overheidswege zijn uitgevoerd.

ENGELAND.

Dezer dagen zijn in Ierland twee moordaanslagen op grondeigenaren gepleegd; de eene heeft aan het slagtoffer het leven gekost; bij beide zijn de daders tot nog toe aan de justitie ontkomen, daar de bevolking hen niet wil helpen opsporen. Men weet, hoe veelvuldig in vroegere jaren zulke moordaanslagen in Ierland waren; zij werden onder de leiding van een geheim genootschap, de zoogenaamde Ribbon-lieden, door het landvolk gepleegd met het doel om de grondeigenaren wegens vermeende verongelijkingen of wegens onregtmatig bezit van den grond te straffen; terwijl de verstandhouding onder de leden dier door gansch Ierland verspreide vereeniging aan de daders gelegenheid gaf om aan nasporingen der justitie te ontsnappen.

Men vreest dat de twee onlangs gepleegde moordaanslagen een blijk van voortdurende werkzaamheid van dat genootschap zijn, in welk geval zij een voor Ierlands ontluikende welvaart hoogst nadeelig verschijnsel zouden wezen.

Deze voorvallen, welke men gehoopt had in Ierland nooit weder te zullen zien voorkomen, boezemen aan de Londensche dagbladen te meer bezorgdheid in, daar die moordaanslagen door verscheiden Iersche dagbladen vergoelijkt of zelfs vrij onbewimpeld goedgekeurd worden.

De vermaningen der Kerk, die anders bij de Katholijke Ieren zoo veel indruk maken, schijnen tegen het snoode bedrijf der Ribbon-lieden weinig te vermogen.

SPANJE.

Het officiele dagblad van het Spaansche gouvernement, de *Gaceta de Madrid*, behelst in zijn nommer van den 6den dezer een koninklijk besluit, bepalende dat de concessie voor het eerste, tweede, derde en vijfde gedeelte van den spoorweg tusschen Palencia en Corunna in den loop der eerstvolgende drie maanden bij wege van openbare mededinging zal worden verleend. Het eerste gedeelte loopt van Palencia tot Leon, het tweede van Leon tot Ponferrada, het derde van Ponferrada tot San Martin de Quiroga, en het vijfde van Lugo tot Corunna.

BELGIE.

De Senaat van Belgie heeft in zijne zitting van den 11den dezer het ontworpen antwoord op de troonrede, hetwelk eenvoudig tot beaming van 's Konings woorden strekt, eenstemmig en zonder discussie aangenomen.

Het adres is gisteren aan den Koning overgebragt; in zijn antwoord heeft Zijne Majesteit bepaaldelijk ook dank betuigd voor de belofte des Senaats om het bewind te ondersteunen.

De houding der meerderheid van den Senaat schijnt aan te duiden dat het liberale ministerie in deze zitting bij zijne tegenpartij geene stelselmatige oppositie zal ontmoeten.

TURKIJE.

Uit Weenen wordt gemeld dat de Porte, met het doel om nieuwe rustverstoringen in Bosnie voor te komen, maatregelen heeft verordend om de voornaamste grieven der Christen-bevolking van dat gewest weg te nemen: de Christenen zullen er voorloopig ontheven blijven van de verpligting om een derde van hunnen oogst aan de Turksche grond-

eigenaren af te staan, en de aan de Turksche schatkist verschuldigde tienden zullen door ambtenaren des gouvernements geheven en niet meer verpacht worden.

INDIE EN ACHTER-AZIE.

Dagbladen van Marseille deelen iets naders mede van de berigten welke door de jongste Indische landpost zijn aangebragt en waarvan de hoofdinhoud door een telegram uit Malta reeds sedert eenige dagen bekend is. Omtrent de onderneming der Fransche en Spaansche krijgsmagt tegen Cochin-China wordt gemeld dat het schiereiland van Turan, alwaar de expeditie is geland, door den Franschen opperbevelhebber voor Fransch grondgebied verklaard is. In China was de uitvoering der bepalingen van het vredesverdrag van Tien-tsin nog niet veel gevorderd; de gelastigden die door het Chinesche gouvernement in gevolge de bepalingen van dat verdrag moesten worden gezonden om in overleg met de gevolmagtigden der Westersche mogendheden het Chinesche tarief van inkomende regten te herzien, lieten zich op het laatst der maand September nog wachten; daarentegen was in het officiele dagblad van Peking aangekondigd dat de uitmonding der rivier Peiho, waaraan de hoofdstad Peking ligt, versterkt en voor nieuwe aanvallen van »barbaren" beveiligd zal worden. Men weet dat het Chinesche gouvernement zich bij het vredesverdrag verbonden heeft om in officiele stukken de Europeanen niet meer *barbaren* te noemen.

Nog wordt gemeld dat de gevolmagtigde van Rusland uit Japan, met welk land hij een voordeelig verdrag heeft gesloten, te Hongkong terug gekomen is.

— In Britsch Indie is onlangs een regtsgeding gevoerd, welks afloop, indien de hoop van de *Times* en andere Londensche dagbladen vervuld wordt, zal bijdragen om de inlandsche bevolking te overtuigen dat hare godsdienst geen gevaar van den kant der Britsche overheden te duchten heeft. In het presidentschap Madras leefde een Hindo van den fatsoenlijken stand, wiens zoon ter opleiding gezonden was naar eene inlandsche kostschool van veel naam in die omstreek. Op korten afstand van die school is een Christelijk zendeling-gesticht, hetwelk op kosten der Vrije Kerk van Schotland onderhouden wordt en naar hare denkbeelden werkzaam is. Op eene of andere wijze kwam de bedoelde knaap met dit gesticht in aanraking, en hij gaf er den wensch te kennen om in de Christelijke godsdienstleer onderwezen te worden. Aan dit verzoek werd natuurlijk voldaan, en gedurende den tijd van drie maanden of daaromstreeks bezocht hij de hem aangewezen onderwijzers van de zending. Eindelijk, toen de vader in de maand September des vorigen jaars van huis ging, maakte de knaap van deze gelegenheid gebruik om de ouderlijke woning te verlaten en zich naar het zendelingsgesticht te begeven, alwaar hij opgenomen en in zijn onderhoud voorzien werd. Toen de vader terug kwam en vernam waarheen de zoon de wijk had genomen, ging hij naar het gesticht en verlangde dat de jongen hem teruggegeven zou worden. Op dit aanzoek antwoordden de zendelingen, dat de knaap in het volle genot van de persoonlijke vrijheid was en vertrekken kon zoodra hij verkoos. Doch alle aan hem zelven gerigte uitnoodigingen waren vruchteloos: hij volhardde in het besluit hetwelk hij reeds door zijne handelingen zoo duidelijk had doen kennen, weigerde met zijnen vader terug te keeren, en verklaarde ondubbelzinnig dat hij wilde blijven waar hij was. Toen is door den vader eene regtsvordering om teruggave van zijnen zoon ingesteld, en de zaak voor het opperste hof van Madras zeer uitvoerig behandeld.

Van den kant van het zendeling-gesticht en van den knaap werd beweerd dat hij zestien jaren oud was, op welken ouderdom men door de Hindosche wetgeving geacht wordt tot jaren van onderscheid gekomen te zijn. Verder werd aangevoerd dat de betrokken persoon, onverschillig of hij een man of een jongen moest genoemd worden, kennelijk oud en verstandig genoeg was om te weten wat hij deed; terwijl hij buitendien door zijn verblijf in het zendeling-gesticht reeds uit zijne caste gevallen was en, wanneer hij naar zijne nabestaanden terugkeerde, natuurlijk aan mishandeling zou bloot staan, zoodat reeds de alledaagsche menschlievendheid gebood hem bij de uitvoering van het besluit, waartoe hij gekomen was, te beschermen.

Hierop werd door den advocaat van den vader geantwoord, dat de knaap dertien en niet zestien jaren oud was; dat hij dus nog onder de magt en de zorg zijns vaders stond, en dat, daar de vader niets had gedaan waardoor hij zijne ouderlijke regten kon hebben verbeurd, deze regten dadelijk door de teruggave van het kind erkend behoorden te worden.

De eigenlijke vraag was alzoo de ouderdom van den knaap, een punt hetwelk in Indie, alwaar geene doopboeken of registers van den burgerlijken stand worden gehouden, dikwerf moeijelijk uit te maken is. In dit geval bestond er eene opmerkelijke overeenstemming van getuigenissen omtrent den ouderdom van den knaap: door drie leden der familie werd onder eede verklaard dat hij niet ouder dan dertien jaren was. Op grond dezer getuigenissen heeft het geregtshof ten gunste des vaders en tegen de zendelingen uitspraak gedaan, en magtiging verleend om den knaap des noods met geweld naar de ouderlijke woning terug te brengen.

Tevens verklaarde het hof, dat het den knaap alle bescherming zou verleenen, indien hij na zijnen terugkeer mishandelingen van zijne nabestaanden ondervond.

Dit vonnis is te opmerkelijker daar de knaap voor den regter blijken van ontwikkeld verstand en van oordeel gaf, terwijl zijn uiterlijk voorkomen geene beslissende aanduiding van zijnen ouderdom opleverde. Daarbij kwam dat hij uit eigen beweging en zonder uitnoodiging naar de zending was gegaan, en dat het zijn opregte wensch was er te blijven. Doch geene van deze omstandigheden heeft invloed op de uitspraak des hofs gehad. Zoodra het punt van den ouderdom aan de regters uitgemaakt scheen, erkenden zij het regt des vaders, en gaven zelfs te kennen dat de zendelingen niet wel gehandeld hadden met zulk eenen nieuweling op te nemen zonder deszelfs nabestaanden te verwittigen, en met althans lijdelijk den eisch van den vader te wederstaan.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 13den November* 1858.

Blijkens de jongst ontvangene *Javasche Couranten*, loopende tot 22 September jl., waren door den Gouverneur-Generaal de volgende beschikkingen genomen:

bij het civiel departement:

benoemd: tot secretaris der residentie Wester-afdeeling van Borneo, tevens vendumeester aldaar, de commies belast met de administratie van 's lands kas, griffier van den landraad en vendumeester in de adsistent-residentie Krawang, F. C. Geselschap; op het residentie-kantoor te Batavia, tot 1sten commies de 2de commies J. Faes; tot 2den commies, de klerk op het kantoor van den adsistent-resident van het wester-kwartier der Ommelanden van Batavia J. E. W. Ritter; tot commies op het residentie-kantoor te Menado, de klerk op het residentie-kantoor te Probolingo, tevens griffier bij den landraad aldaar, J. de Willigen; tot pakhuismeester te Wijnkoopersbaai (Preanger-regentschappen), de ambtenaar op onderstand J. van Dulken; tot hoofdcommies bij de directie der middelen en domeinen, de 1ste commies R. P. F. Hagenaar; tot omgaanden regter in de 4de afdeeling van Java, het lid in den raad van justitie te Samarang mr. P. J. Roosegaarde Bisschop; tot lid van den raad van justitie te Amboina W. F. C. van Helsdingen, 1ste commies ter secretarie van het gouvernement der Moluksche eilanden; tot lid bij de wees- en boedelkamer te Samarang, de ambtenaar in het genot van onderstand Ch. de Chauvigny de Blot; tot buitengewonen 2den commies bij de directie van financien, mr. F. van Olden, thans bij die directie werkzaam; tot posthouder der Karimon-eilanden, onder de residentie Japara, de commies ten kantore van den resident te Japara P. C. S. Briet;

voorloopig benoemd: tot telegraphisten bij de electro-magnetische telegraphen, de opzigters R. A. J. van der Schrieck, A. J. en E. A. Poublon en de leerlingen P. Harting, A. J. W. de Jongh Swemer, D. Smits, P. Wensel, H. F. van Beck, H. J. Douwes, F. W. Goddaeus, A. H. F. Schreyner, A. J. Dutrieux, W. C. J. E. Deys en G. W. A. Strick van Linschoten;

ontslagen: op verzoek, eervol, de controleur der 2de klasse bij de landelijke inkomsten en cultures H. H. Haase; de gewone klerk bij het postkantoor te Soerabaja J. C. Helderniss; de ambtenaar op wachtgeld F. W. L. de Sturler; het lid van den raad van justitie te Amboina G. C. D. Neumann; de posthouder der Karimon-eilanden, onder de residentie Japara, J. van Lingen; de pakhuismeester te Wijnkoopsbaai (Preanger-regentschappen) C. A. Obdam; de hoofdonderwijzer op wachtgeld H. L. Rademaker; de beide laatsten met behoud van regt op pensioen; eervol, de opzigter bij de houtstapelplaats te Padang (Sumatra's Weskust) J. Koopman;

in activiteit hersteld: de van verlof uit Nederland teruggekeerde opzigter der 1ste klasse bij 's lands burgerlijke openbare werken L. L. A. du Bois, met bepaling, dat hij werkzaam zal zijn in de residentie Soerabaja, en zich zal vestigen ter hoofdplaats aldaar;

tijdelijk opgedragen, de betrekking van commies ten kantore van den resident van Japara aan den op verzoek eervol ontslagen posthouder der Karimon-eilanden J. van Lingen;

verleend: een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den controleur der 1ste klasse bij de landelijke inkomsten en cultures in de residentie Rembang F. W. Sijthoff; aan het lid van de wees- en boedelkamer te Samarang P. P. van Epen;

magtiging verleend tot de uitreiking aan den gepensioneerden officier van gezondheid 2de klasse J. Wolff, eener acte van toelating tot de uitoefening der genees- en heelkundige practijk te Buitenzorg;

ontheven, eervol, wegens ziekte, uit zijne betrekking, onder toekenning van wachtgeld, de secretaris der residentie Wester-afdeeling van Borneo C. Boers;

bij het militair departement:

benoemd: bij het regement Oost-Indische cavalerie, tot 2de luitenants, de opperwachtmeesters J. H. Brouwers en F. A. T. Köhler en de wachtmeester jhr. C. F. van der Willigo von Schmidt auf Altenstadt, allen van het regement;

bevorderd, bij de infanterie, tot majoors: de zich met verlof in Nederland bevindende kapitein A. J. Camphuis: bij het 1ste bataillon, de kapitein C. M. H. Kroesen, van het 12de; bij het garnizoensbataillon ter Sumatra's Westkust, de kapitein P. G. A. Anemaet, van het garnizoensbataillon in de 2de militaire afdeeling op Java; — tot kapiteins: bij het 6de bataillon, de 1ste luitenant P. R. de Rochemont, van het 11de; bij het 8ste bataillon, de 1ste luitenant-adjudant J. F. Bruigom, van het bataillon; bij het 12de bataillon, de 1ste luitenant F. A. C. Bloem, van het 15de; bij het 13de bataillon, de 1ste luitenant L. J. W. Benschop, van het garnizoens-bataillon ter Sumatra's Westkust; bij het garnizoens-bataillon ter Sumatra's Westkust, de 1ste luitenant A. L. T. Veenhuyzen, van het bataillon; — tot 1ste luitenants: bij het 12de bataillon, de 2de luitenant F. P. J. Rochell, van het bataillon; bij het garnizoens-bataillon ter Sumatra's Westkust, de 2de luitenants J. T. Pouchen en J. van Weeren, respectivelijk van het 13de en 14de bataillon; op Celebes, de 2de luitenant A. H. J. Berg, van het bataillon; in de Wester-afdeeling van Borneo, de 2de luitenant H. E. L. Prins, van het bataillon; in de Lampongs, de 2de luitenant C. J. M. de Wilde, van het bataillon; — bij het personeel der artillerie: tot kapitein, de 1ste luitenant C. J. Coostermans; tot 1ste luitenant, de 2de luitenants G. A. Deibel, J. P. C. Rutten en J. B. D. J. Whitton; allen van het personeel; — bij het regement Oost-Indische cavalerie: tot ridmeester, de 1ste luitenant-adjudant J. A. Kruseman, van het regement.

opgedragen, de waarneming der betrekking van plaatselijken kommandant te Batavia aan den luitenant-kolonel der infanterie C. Meijer, van het 14de bataillon;

geplaatst: bij de geneeskundige dienst ter Sumatra's Westkust, de officier van gezondheid 3de klasse H. D. Roskes; bij het groot militair hospitaal te Weltevreden, de apotheker 3de klasse J. van Gorkom; beiden onlangs uit Nederland aangekomen en te Batavia ter beschikking;

overgeplaatst; bij het 12de bataillon infanterie, de luitenant-kolonel van het wapen K. F. van Steyn van Hensbroek, benoemd waarnemend plaatselijk kommandant te Batavia; bij het garnizoens-bataillon op Celebes, de majoor W. A. C. Ardesch, van het 1ste bataillon infanterie;

ontslagen: op verzoek, eervol, met behoud van regt op pensioen, de majoor der infanterie J. Scheider;

goedgekeurd, dat door het militair departement bij het wapen der infanterie is geplaatst, bij het 10de bataillon, de 1ste luitenant L. C. Eras, onlangs uit Nederland aangekomen;

zijn overgeplaatst: bij het 4de bataillon (Djokdjokarta), de kapitein J. F. W. A. Essers, van het 9de bataillon; bij het 4de bataillon (Soerakarta), de 1ste luitenant J. A. van Oort, van het 13de bataillon, en de 2de luitenant A. H. van Aalst, van het 2de bataillon; bij het 8ste bataillon (Ngawi), de 1ste luitenant H. F. van Heumen, van het 4de bataillon; bij het 9de bataillon, de kapitein C. J. Meijer, van het garnizoens-bataillon ter Sumatra's Westkust; bij het 10de bataillon, de

kapitein P. J. L. von Sternbach, van het garnizoens-bataillon in de Wester-afdeeling van Borneo; bij het 13de bataillon, de 1ste luitenant L. J. F. Strengnart, van het 4de bataillon; bij het 15de bataillon, de 1ste luitenant J. F. Wiederkehr, van het gouvernement ter Sumatra's Westkust; bij het 16de bataillon (Padang-Pandjang), de kapitein P. H. W. C. Tanger, van het 10 bataillon; bij het 17de bataillon, de 1ste luitenants C. Metzler, van het 16de bataillon, en J. J. G. Hennequin, van het garnizoens-bataillon ter Sumatra's Westkust; bij het garnizoens-bataillon in de Molukken (Amboina), de kapitein C. Grolman, van het 6de bataillon; bij het garnizoens-bataillon op Celebes, de 1ste luitenants J. J. H. Popta, van het 2de bataillon, en J. H. van der Schalk, van het 6de bataillon; bij de garnizoens-compagnie te Riouw (Bangkalis op Siak), de 1ste luitenant H. F. Meijer, van het 4de bataillon;

bij het marine-departement:

verleend, een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den baas ketelmaker bij de fabriek voor de marine en het stoomwezen te Soerabaja J. J. Rommert.

Verder ontleenen wij aan die couranten nog de onderstaande mededeelingen.

Batavia, 20 September. — *Djambi.* — De militaire expeditie tegen Djambi is, ofschoon niet zonder verlies van onze zijde, allezins gunstig afgeloopen.

De hoofdplaats Djambi is door onze troepen bezet.

Nadat alle pogingen tot onderhandelingen waren mislukt, had bij het aanbreken van den dag op den 6den September de landing plaats, op eenen afstand van circa twee mijlen van de hoofdplaats, waarna de troepen, onder begunstiging van een hevig vuur der tot de expeditie behoorende oorlogsschepen, langs een voetpad aan de regter zijde der rivier naar de hoofdkampong Djambi optrokken.

In den tijd van drie uren werden al de versterkingen genomen en tegen 10 ure des morgens was men meester van den kraton des Sultans.

Vooral bij den aanval op den zeer versterkten kraton was de tegenstand buiten alle verwachting hardnekkig en wanhopig, doch door de dapperheid onzer troepen werd de vijand uit denzelve verjaagd, in weerwil van zijn geweldig vuur.

De Djambinezen, waaronder de Sultan en de rijksgrooten, zijn gevlugt, naar men verneemt naar dat gedeelte van Djambi, hetwelk grenst aan soengie Pagoe (Padangsche bovenlanden), met achterlating van eene menigte geschut, geweren, lansen en andere krijgsbehoeften.

Tegen den avond was de hoofdkampong geheel verlaten en legerden de troepen zich in den kraton.

Het verlies van den vijand moet zeer groot zijn; omstreeks 50 lijken werden na de inname der versterking op verschillende plaatsen gevonden.

Van onzen kant zijn vier man gesneuveld, terwijl vier en dertig zijn gewond, waaronder twee officieren.

Op de stoomschepen werden vijf man ernstig gewond.

Wester-afdeeling van Borneo. — Berigten over de maand Augustus behelzen onder anderen het volgende:

Sambas. — Het suikerriet, in den gouvernementstuin in de vallei van Pemangkat is aangetast door zeker insect, bij de bevolking bengas genaamd. De aangetaste stoelen kwijnen als het ware weg. Alle pogingen, om de voortplanting der plaag te verhinderen bleken vruchteloos te zijn.

Lust onder de bevolking, zoowel de Chinesche als Maleische, om zich met den aanplant van katoen af te geven, wordt vooral in deze afdeeling opgemerkt.

Gebrek aan regen heeft het ligten der goudmijnen zeer tegengewerkt. Eenige stortbuijen, op den 14den en 15den te Seminis gevallen, werden dadelijk benuttigd en eene mijn te Soengei Assem geligt, waarin 30 Chinezen gedurende 6 maanden hadden gewerkt. De ligting leverde op 35 bonkals (thails) goud van zeer zuiver gehalte (mas-sepang), welke voor f 85 de thail werden van de hand gezet. (De betaling geschiedt in Spaansche matten, berekend à f 3 tot f 3.60 per stuk.)

Riouw. — In den namiddag van den 10den September jl. is in den ouderdom van ruim 45 Mohammedaansche jaren overleden radja Abd'oellah Hadji, onderkoning van Riouw.

Het lijk is in den morgen van den volgenden dag, zonder bijzondere staatsie, doch in tegenwoordigheid van de ter plaatse aanwezige ambtenaren en officieren, en onder een saluut van 11 minuutschoten, van het fort Kroonprins, ter aarde besteld.

Montrado. — Ook in deze afdeeling oefende het wegblijven van den regen nadeeligen invloed uit op de goudproductie.

Mampawa. — De proef met den katoenaanplant kwijnt, doordien de plantjes aangetast worden door eene soort van rups. De meeste vrucht wordt verkregen van de Boyd's Prolific. De Egyptische schiet wel hoog op, doch de plant is minder krachtig en geeft weinig.

Pontianak. — De handel met de rijken langs het stroomgebied van de Kapoeas was minder levendig dan anders in deze tijden van het jaar het geval was. De handel met Singapore was ook wat den uitvoer betreft minder. Hierdoor ontstond grootere navraag naar stofgoud en werden groote sommen aan zilveren munt uitgevoerd.

De welvaart van de streken langs de mondingen der Kapoeas-(Pontianak) rivier, alwaar zich voornamelijk Boeginesche kolonisten gevestigd hebben, neemt dagelijks toe. De aanplant van klapperboomen is daar de hoofdbezigheid. Een der voornaamste Boeginesche handelaren, die zich daar gevestigd heeft, was naar Towadjoe vertrokken om nog meerdere zijner landgenooten herwaarts te doen komen, ten einde met hen een aanplant van katoen te beproeven.

Sintang. — De goudligting te Soongei Aija werd door gebrek aan regen verhinderd.

Batavia, 10 September. — *Sumatra's Westkust.* — In de residentie Padangsche Bovenlanden was de rijstoogst bijna afgeloopen; dezelve leverde over het algemeen gunstige uitkomsten op. De prijs was op sommige plaatsen van f 5 tot f 2:60 den pikol gedaald.

In de residentie Tapanolie was de handel levendig geweest.

Te Singkel werden elf vaartuigen onder Atjehnesche vlag in- en uitgeklaard, die voor eene waarde van f 38,203 hebben ingevoerd, waaronder voor f 14,980 aan peper.

De uitvoer naar de Atjehnesche havens bedroeg f 13,867.

De binnenlandsche handel met de districten Singapollang en Silindong nam in den laatsten tijd toe. De handelaren ondervonden niet alleen veiligheid, maar zelfs voorkomendheid en medewerking van de eerste hoofden.

Van het district Silindong hebben zeven der voornaamste hoofden te Sibogha den eed van getrouwheid afgelegd.

Palembang. — De berigten, loopende tot en met 28 Augustus behelzen het volgende:

Den 14den Augustus zijn de troepen, onder kommando van kapitein Hormann, op marsch gegaan naar de Rawas.

Aldaar heerscht eene gewenschte rust; de bevolking beijvert zich om de wegen in orde te brengen.

Eenige van Djambi in de Rawas teruggekeerde personen bragten het berigt over, dat de pangeran Poespa van Tiga-doesson (Djambisch grondgebied) van de hoofdplaats Djambi was teruggekeerd, werwaarts hij met al zijne onderhoofden door den Sultan was opgeroepen.

Te Tiga-doesson werden aanstalten gemaakt voor groote volksfeesten.

Batavia, 14 September. — Men leest in de *Soerabaijasche Courant* van den 4den September jl.:

Heden werd alhier op buitengewoon plegtige wijze de achttiende verjaardag gevierd van Z. K. H. den Kroonprins der Nederlanden. Reeds vroeg in den morgen rukte het geheele garnizoen uit en werd op de groote Passeerbaan een spiegelgevecht gehouden, ondersteund door de artillerie en het geschut der vesting. Eene talrijke schare van toeschouwers was opgekomen ter bijwoning dezer evolutien, welke in de beste orde zijn afgeloopen. Tevens werden bij deze gelegenheid door den kolonel L. J. Kroll, militair kommandant alhier, het brevet en insigne der Militaire Willemsorde uitgereikt aan den 1ste luitenant der infanterie O. G. van Cattenburch, alsmede aan een inlandschen fuselier, reeds vroeger door Z. M. den Koning tot ridders dier orde benoemd tot belooning van hun gehouden gedrag bij de onlangs plaats gehad hebbende Timorsche expeditie.

— *Banka.* — De vele gedurende deze moesson gevallen regens beloven eene ruime tinproductie.

Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo — Berigten over de maand Julij behelzen onder anderen, dat in de groote en kleine Dajak, als een gevolg van den oogst, eene groote bedrijvigheid werd waargenomen.

De ten tweeden male plaats gehad hebbende aanplant van katoenzaad is geslaagd; 2000 plantjes waren aanwezig.

De padioogst in de Dajaklanden Doeson, de zuidkust, en Tanah Laut blijft voortdurend gunstig; minder was dit het geval in de omstreken van de hoofdplaats.

In de maand Julij werden afgescheept:	1743	tonnen	steenkolen.
In de overige zes maanden.	11636¼	»	»
te zamen. . . .	13379¼	»	»
In de eerste 7 maanden van 1857 . .	$13329\frac{1375}{2000}$	»	»
Alzoo meer in 1858	$49\frac{1625}{2000}$	»	»

Batavia, 17 September. — Den 3den Maart van dit jaar vertrok Zr. Ms. schroefschoener *Bali*, onder bevel van den luitenant ter zee 1ste klasse J. van Capellen naar Hongkong, om de schroefkorvet *Prinses Amelia* af te lossen en in de wateren van China station te houden; zoowel met het doel om de Nederlandsche vlag aldaar te vertoonen, als om bescherming te verleenen aan de Nederlandsche onderdanen en hunne eigendommen, wanneer die bij de heerschende spanning in gevaar mogten worden gebragt.

Den 31sten daaropvolgende liet de *Bali* te Hongkong het anker vallen, bleef daar tot Julij en vertrok toen naar Macao, alwaar het aanwezen van dit stoomschip wenschelijker voorkwam dan te Hongkong, in verband tot de daar aanwezige politie en Engelsche en Fransche maritime magt, en bij de geruchten van eenen voorgenomen aanval der Cantonnezen op Macao.

De Portugesche oorlogsbrik *Mondego* had in het begin van Junij eene reis langs de kust ondernomen, van welke dezelve gedurende de zuidwestmoesson niet spoedig kon worden terugverwacht.

De *Bali* heeft zoo digt mogelijk bij den ingang van de haven te Macao post gevat.

Volgens berigten van 6 Augustus hadden de Chinezen, die zich met eene vrij aanzienlijke magt te land en te water in de nabijheid van Macao zouden bevinden, niets tegen deze stad ondernomen, en hoopte men met veel grond, dat de door eene of andere onbekende oorzaak nog opgehoudene proclamatie des vredes te Canton weldra uitgevaardigd zoude worden en een einde aan de vijandelijkheden zou maken.

Het aanwezen van de *Bali* te Macao draagt veel bij om het min of meer geschokte vertrouwen te herstellen en heeft op de gemoederen der Portugezen en andere vreemdelingen blijkbaar een goeden indruk te weeg gebragt.

De gezondheid der equipage was voldoende.

Samarang. — Ten gevolge der menigvuldige in den laatsten tijd in het regentschap Damak gevallen regens, zijn van de 21328 met tweede gewassen beplante bouws, 6346 bouws als verloren te beschouwen.

— Op Djati-Pammor, district Talaga, residentie Cheribon, op ongeveer 2400 voeten hoogte, is met goed gevolg eene proef genomen met zaad van de Perzische shirag tobacco, hetwelk door bemiddeling van den hoogleeraar dr. W. H. de Vriese van het eiland Ceylon werd verkregen.

Deze tabak werd den 19den Mei jl. in kweekbeddingen gezaaid en uitgeplant op den 25sten Junij jl. in eenen tuin, op verheven beddingen of rijen, met tusschengeplaatste diepe greppels of voren, en nadat de grond matig was bemest met karbouwenmest. De plantwijdte was 2 Rhijnl. voeten en de afstand der rijen 2½ voet. De grond was uit zijnen aard niet uitmuntend, maar veeleer schraal en mager.

De planten zijn behandeld naar in Nederland gebruikelijke wijze. De bladen hadden in verschen toestand, op 25 Augustus, de lengte van 50 en de breedte van 30 Nederl. duimen. Zij verschillen van die van de gewone tabak (nicotiana tabacum) door eenen getanden rand. De bloemen zijn wit.

Op Djatti-Pammor staan reeds eenige van die tabaksplanten in bloei. Weldra zal men daarvan zaad verkrijgen, zoodat deze tabaksoort, welke op Java onbekend was, daar waarschijnlijk zal kunnen stand houden.

In 's lands plantentuin te Buitenzorg worden mede proeven genomen.

De stand van den agio op de drie hoofdplaatsen van *Java* was op den 1sten September 1858 als volgt:

	Batavia.	Samarang.	Soerabaija.
	Duiten.	Duiten.	Duiten.
voor een tiende-gulden	12	12	12
kwart- »	30	30	30
halven »	60	60	60
den Nederlandschen gulden . .	120	120	120
een twee-en-een-half-gulden-stuk	300	300	300
drie-gulden-stuk	360	—	360
gouden Willem.	1200	1200	1200
halven dito	600	600	600
recepis ad f 1	119	119	120
gouden Spaanschen doublon.	5040	5040	4440
Mexicaanschen dito.	4440	4560	—
gouden dukaat (nieuwen) . .	—	800	720
Spaanschen mat.	366	336	324
Mexicaanschen dollar. . . .	324	318	318
sikka-ropij.	—	—	—
vijf-frank-stuk	—	—	1440

WATERHOOGTE IN DE HOOFD-RIVIEREN.

November.	Rivieren.	Waarnemings-punten.	Rivierhoogte		Tijdstip.	In 24 uren:	
			boven of beneden Amst. peil.	boven of beneden de nul der oude schaal.		gewassen.	gevallen.
12	Boven-Rhijn.	*Keulen*,	+ 37.01	+ 1.16	8 ure	»	0.02
12	Waal.	*Nijmegen*,	+ 7.25	+ 1.03	8 »	»	0.10
12	Neder-Rhijn.	*Arnhem*,	+ 7.35	+ 0.44	8 »	»	0.03
12	Nieuwe Maas	*Brielle*,	+ 0.36	»	H. W.	»	0.04
			— 0.97	»	L. W.	»	0.01
12	Geldersche IJssel.	*Westervoort*,	+ 7.87	+ 0.50	8 ure	»	0.02
11	Boven-Maas . . .	*Maastricht*, (hoofdsluis)	+ 41.35	»	8 »	»	»
12		*Grave*,	+ 4.82	— 0.03	8 »	»	»

Zijner Majesteits consul te Sydney, Nieuw Zuid-Wales, berigt onder dagteekening van den 10den September jl., dat er eene wijziging in het aldaar bestaande tarief van loodsgelden heeft plaats gehad.

Binnenkomende en uitgaande schepen, onverschillig tot welke natie behoorende, hebben voortaan telkens als loodsgeld vier pence sterling per ton register te voldoen, terwijl tot dusver de berekening geschiedde volgens den diepgang van het schip.

Bij de bekendmaking der bovenvermelde verordening heeft de regering van Nieuw Zuid-Wales gezagvoerders en verdere belanghebbenden tevens uitdrukkelijk herinnerd aan eenige reeds bestaande hoofdbepalingen van het Sydneysche haven-reglement, van welke hoofdbepalingen door den consul voornoemd, tot gemak van Nederlandsche schippers, de onderstaande vertaling is vervaardigd:

Notificatie wegens behoorlijke *aangifte* aan het *zeekantoor* te Sydney N. Z. W.

Aangezien de 13de sectie der wet 9 Victoria, n°. 15, uitdrukkelijk aan gezagvoerders van schepen den pligt oplegt, aan het zeekantoor alhier eene behoorlijke en juiste opgave en beschrijving te doen van alle aan inkomende regten onderhevige goederen, die zich zoowel als lading als voor scheepsgebruik tijdens de inklaring aan boord hunner schepen bevinden, onder boete van verbeurdverklaring der niet aangegeven goederen;

En aangezien gedurig onachtzaamheden begaan worden bij het inklaren van schepen, die tot vele moeijelijkheden aanleiding hebben gegeven, zoowel door de confiscatie der verbeurde goederen, als de daarop gewoonlijk volgende briefwisselingen, de teruggave zulker goederen ten doel hebbende,

Zoo wordt hierbij ter kennis van belanghebbenden gebragt, dat voortaan goederen, waarop krachtens de hierboven aangehaalde wet is beslag gelegd geworden door een ambtenaar of ambtenaren van het zeekantoor, in geen geval gerestitueerd of teruggegeven kunnen en zullen worden, onverschillig of de schuld van abusievelijke aangifte gedaan te hebben te wijten zal zijn aan een verzuim òf van den gezagvoerder, opperstuurman, òf den agent, òf cargadoor van het schip.

Zeekantoor te Sydney N. Z. W.

(*Get.*) J. Gibbes, *Ontvanger.*

Kruid.

Schepen te Sydney komende zijn verpligt aan het gouvernements-kruidmagazijn ter bewaring af te geven al het kruid, hetwelk zoowel als lading als voor scheepsgebruik zich aan boord bevindt, en moet dit bepaaldelijk geschied zijn alvorens het schip de » Sydney Cove" of de » Darling Harbour" bereikt.

Indien het mogt ontdekt worden, dat aan boord van een schip, op eene der voornoemde plaatsen liggende, nog kruid is, zoo vervalt de gezagvoerder in eene geldboete van 1 p. st., zegge een pond sterling, voor elk pond kruid hetwelk mogt blijken aan boord van zoodanig schip gevonden te zijn.

Aan schepen, welke alleen voor scheepsgebruik kruid aan boord hebben en mits de voorraad daarvan eene hoeveelheid van 20, zegge twintig, ponden Engelsch gewigt niet te boven gaat, zijn 12 uren nadat het schip ten anker gekomen is, toegestaan tot lossing, doch steeds met inachtneming van de bovenstaande bepalingen.

(Wet 5 Victoria, n°. 11, 1ste sectie).

Losplaatsen voor bagage of passagiers-goederen.

Passagiers-goederen, komende van schepen en de haven van Port Jackson (Sydney) binnengekomen van overzeesche plaatsen of van plaatsen der naburige kolonien, en in de baai of op stroom ten anker liggende, mogen alleen op den wal gezet worden:

aan de Circular-kaai en » Sydney Cove";
» » werf of hoofd in Darling Harbour, gelegen aan het einde van Erskindstraat:
» » werf of hoofd in Darling Harbour, gelegen aan het einde van Margaret Place;

of aan zoodanige werven, hoofden of aanlegplaatsen als de ontvanger van in- en uitgaande regten te Sydney in het vervolg mogt goedvinden voor de ontvangst van passagiers-goederen open te stellen.

Passagiers-goederen, gelost wordende aan andere werven, hoofden, aanlegplaatsen, trappen of losplaatsen dan de bovenvermelde, zullen worden verbeurd verklaard, alsmede de boot of het vaartuig, waarmede zulke passagiers-goederen zijn vervoerd geworden van het schip naar den wal.

Deze bepalingen beletten echter niet dat passagiers-goederen gelost mogen worden (met inachtneming van het gewone reglement wegens lossen van passagiers-goederen) van boord van schepen die langs de verschillende werven liggen, alwaar ambtenaren van het zeekantoor geplaatst zijn.

(Wet 17 Victoria, n°. 19, 1ste sectie.)

Bepalingen van het loodswezen te Sydney.

Door den havenmeester zullen aan de zeeloodsen worden afgegeven gedrukte briefjes, volgens onderstaand model, welke de loodsen verpligt zijn terug te bezorgen, behoorlijk geteekend door den gezagvoerder, of, in geval van onvermijdelijke afwezigheid of ziekte van denzelve, door den opperstuurman.

Geen zeeloods zal aanspraak hebben op het door hem verdiende loodsgeld, tenzij hij een bewijs, luidende als volgt, kan overleggen:

» Ik verklaar bij deze dat de loods   geloodst heeft de   , de haven van Port Jackson, en zijnen pligt tot mijne tevredenheid heeft vervuld.

Diepgang.

groot: tonnen register:
peilingen en afstand { Noord Hoofd; Oude vuurtoren; Zuid-rif-vuurtoren.

» Ik verklaar verder dat mij door den loods is ter hand gesteld geworden eene kopij van het Sydneysche haven-reglement en dat er geen kruid aan boord is

» Datum.

» Gezagvoerder.

Vervolg van bepalingen van het loodswezen te Sydney.

Indien de gezagvoerder van een schip vermeent, eene klagt of eenige andere zaak tegen den loods te moeten inbrengen, zoo dient dat schriftelijk te geschieden en wel door middel van een request aan den havenmeester, die de zaak op eene te houden vergadering van het comité voor het loodswezen zal ter sprake brengen.

Het request van zijde des gezagvoerders moet ingezonden worden binnen zeven dagen nadat de zaak of het verzuim, waarover men klaagt, heeft plaats gehad, kunnende anders de klagte noch aangenomen noch gehoord worden.

Reglement van het postkantoor te Sydney, N. Z. W.

De gezagvoerder van een schip, in de haven van Port Jackson (Sydney) binnenkomende, en ieder passagier of ander persoon, aan boord van zoodanig schip zich bevindende, is verpligt, na deswege bevraagd geworden te zijn, af te geven aan den directeur-generaal van de posterijen of aan den haven-officier, of aan eenen behoorlijk gemagtigden plaatsvanger des directeurs-generaal der posterijen, of haven-officier, alle postzakken, kisten, pakjes met brieven of nieuwsbladen en ook alle losse brieven of nieuwsbladen, welke aan boord van een zoodanig schip mogten zijn. Hiervan zijn uitgezonderd brieven betrekking hebbende op goederen aan boord van het schip en die met de goederen zelve dienen besteld te worden; brieven inhoudende geregtelijke stukken, sommaties, proces-verbalen, en brieven, die als aanbevelingsschrijven moeten dienen of alleenlijk op de particuliere zaken van den houder betrekking hebben.

Een ieder gezagvoerder, passagier of ander persoon die, nadat hij of zij deswege als boven is bevraagd geworden, òf de afgifte zal vertragen òf opzettelijk of door onachtzaamheid aan boord van het schip of in zijn of haar bezit zal houden eenige postzak, postkist, brievenpakket, brief of nieuwsblad (uitgezonderd als hier boven vermeld), vervalt in eene geldboete, niet te boven gaande de som van 5 p. st., zegge vijf ponden sterling, voor elken brief of nieuwsblad, waarvan de afgifte niet heeft plaats gehad.

(Wet 15 Victoria n°. 12, Sectie 33.)

De gezagvoerder van een schip, in de haven van Port Jackson (Sydney) binnenkomende, is verpligt zich zoo spoedig als mogelijk naar het postkantoor te vervoegen, ten einde aldaar eene verklaring te doen, dat hij volgens zijn beste weten vermeent afgegeven te hebben of gelast heeft af te geven aan den ambtenaar, gemagtigd dezelve in ontvang te nemen, alle briefzakken, pakjes of bundels met brieven of pakketten, uitgezonderd zulke brieven, die wettelijk aan geen brievenport onderhevig zijn.

En alvorens hieraan niet is voldaan, en tevens een bewijs van den ambtenaar, ten overstaan van wien de vereischte verklaring gedaan is, aan den ontvanger, controleur of hoofdofficier van in- en uitgaande regten zal zijn overgelegd, kan de inklaring van het schip niet geschieden.

De gezagvoerder, in gebreke blijvende of verzuimde de bovengemelde aangifte te doen, of eene onjuiste verklaring afleggende, vervalt in eene geldboete niet te boven gaande de som van vijftig ponden sterling.

(Wet 15 Victoria, n°. 12, sectie 34.)

Indien de gezagvoerder van een schip, zeilklaar liggende, mogt weigeren of opzettelijk verzuimen aan boord te nemen eene brievenpost of zak of kist met brieven of een ontvangbewijs daarvoor te teekenen, of mogt weigeren of verzuimen zoodanige mail of zak of kist zorgvuldig te bergen in eene veilige of drooge plaats aan boord van zijn schip, of mogt weigeren, of verzuimen dezelve op de voorgenomen reis te vervoeren, zoo zal zulk een gezagvoerder of persoon voor elke zoodanige overtreding gestraft worden met eene geldboete niet te boven gaande de som van een honderd pond sterling.

(Wet 15 Victoria, n°. 12, sectie 37.)

Een gezagvoerder of eenig ander persoon, bevelvoerende aan boord van eene stoomboot of ander schip, gereed liggende om te vertrekken van eene haven of plaats binnen de limiten dezer kolonie naar eene andere haven of plaats binnen dezelve, en weigerende of verzuimende aan boord van zijne stoomboot of zijn schip eene brievenmaal van het postkantoor te nemen of een ontvangbewijs daarvoor te teekenen, na daartoe gelast te zijn geworden, vervalt in eene geldboete niet te boven gaande de som van vijftig ponden sterling.

(Wet 15 Victoria, n°. 12, sectie 38.)

Sydney, N. Z. W., 9 September 1858.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Provincie *Zuidholland*.

AANBESTEDING.

Op Maandag den 22sten November 1858, des voormiddags ten $11^1/_2$ ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 10de district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur, te 's Gravenhage, worden Aanbesteed:

het maken van eenen Rijzen bestaanden Strekdam langs den linker oever der rivier de Nieuwe Maas, onder Katendrecht, tegenover Rotterdam.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving, volgens art. 11 van het Bestek.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Zuidholland te 's Gravenhage, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende Dingsdag vóór de Besteding, des morgens om 10 ure, de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat J. A. Beijerinck te 's Gravenhage, en den Ingenieur P. Caland te Brielle.

's Gravenhage, 25 October 1858.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN TETS.

Hertogdom *Limburg*.

AANBESTEDING.

Op Maandag den 22sten November 1858, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in het hertogdom Limburg, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 7de district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur, te Maastricht, worden Aanbesteed:

de voltooijing der graving van het Afwateringskanaal van de Noordervaart naar de rivier de Maas tusschen de gemeenten Neer en Kessel.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van het hertogdom Limburg te Maastricht, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemeld hertogdom ter lezing gelegd worden.

Zullende drie dagen vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat te Maastricht, en bij den Adspirant-Ingenieur Bravet, te Roermond.

's Gravenhage, 22 October 1858.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN TETS.

MINISTERIE VAN MARINE.

Aanbesteding van Eikenhout en Riga-Dekdeelen ten behoeve van de Directie der Marine te Vlissingen.

De Minister van Marine, van voornemen zijnde, op Woensdag den 24sten November 1858, aan den minstaannemende te doen Aanbesteden de levering van de hierna te vermelden Eiken Houtwaren en Riga-Dekdeelen voor 's Rijks dienst bij de Directie der Marine te Vlissingen benoodigd, te weten:

22.		Balken;
37.	Eiken	Krommers;
9.		Knieën;
21.	Riga-Dekdeelen;	(voor Amsterdam);
37.	dito	
66.	dito	(voor Hellevoetsluis),

brengt ter kennis van de gegadigden, dat de Inschrijvingsbiljetten, op gezegeld papier geschreven, vóór of uiterlijk op Woensdag den 24sten November 1858, vóór des middags twaalf ure, franco aan het Ministerie van Marine te 's Gravenhage zullen moeten worden bezorgd.

De biljetten zullen moeten bevatten eene naauwkeurige opgave van de prijzen, voluit geschreven, waarvoor men de levering van ieder der op het bestek voorkomende Artikelen wil aannemen, alsmede het totaal bedrag van het geheele bestek.

Inschrijvingsbiljetten welke op ongezegeld papier geschreven zijn, zullen niet in aanmerking worden genomen; noch ook die waarin doorhalingen, veranderingen of bij-condities zijn gemaakt geworden.

De biljetten zullen op het adres moeten bevatten de benaming van het bestek waarop de inschrijving geschied, benevens het nommer, en verder duidelijk moeten vermelden de namen der inschrijvers met die der borgen, benevens hunne woonplaatsen.

De Voorwaarden waarop deze aanbesteding zal geschieden liggen ter lezing aan het Ministerie van Marine te 's Gravenhage, bij de Directien der Marine te Willemsoord, te Amsterdam en te Vlissingen, ten burele van de Commissarissen des Konings in de provincien Noordbrabant, Gelderland en Overijssel, alsmede ter Secretarie van de Gemeentebesturen te Rotterdam en te Dordrecht.

's Gravenhage, den 10den November 1858.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSIJ.

*** De Minister van Marine, van voornemen zijnde om op den 20sten November aanstaande, onder zijne nadere goedkeuring, te doen aanbesteden de levering van:

30,000 Ned. Pond Gezouten Vleesch,

brengt ter kennis van de gegadigden:

dat de biljetten van inschrijving vóór of uiterlijk op den 20sten November aanstaande, des voormiddags vóór twaalf ure, vrachtvrij aan het Departement van Marine te 's Gravenhage zullen behooren te zijn bezorgd, en duidelijk moeten bevatten de namen, voornamen en woonplaatsen der inschrijvers en van hunne Borgen, zoomede de prijzen, in schrijfletters, waarvoor de gegadigden genegen zijn, voormelde levering op de bij het bestek van aanbesteding voorgeschreven voorwaarden, per 100 Ned. Pond aan te nemen;

dat de te doene aanbiedingen ook voor een gedeelte, doch niet minder dan 7,500 Ned. Pond, zullen aangenomen worden;

dat de biljetten van inschrijving op gezegeld papier moeten zijn geschreven, geene bij-conditien mogen bevatten, noch daarop doorhalingen of schrifteliging gedaan, en door de inschrijvers behooren onderteekend te zijn;

dat de zoodanige, welke niet dienovereenkomstig zijn, niet ter mededinging toegelaten, maar ter zijde zullen gelegd worden;

voorts, dat het bestek, waarnaar de voormelde aanbesteding zal plaats hebben, van heden af, dagelijks (uitgezonderd des Zondags) van 10 ure des morgens tot 2 ure des namiddags, voor de gegadigden zal ter lezing liggen ter Secretarie van het Departement van Marine te 's Gravenhage, aan de Bureaux van de Directien der Marine te Amsterdam en te Vlissingen, zoo ook ter Griffien van de Heeren Commissarissen des Konings in de Provincien Gelderland en Noordbrabant en in het Hertogdom Limburg.

's Gravenhage, den 8sten November 1858.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSIJ.

*** De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat, blijkens bekendmaking van het bestuur te *Triest*, in den avond van den 4den October jl., op den *lichttoren* aldaar is ontstoken een *vast licht met verduisteringen en schitteringen van 30 tot 30 seconden*.

De lichttoestel is naar *Fresnel* en van *de 5de grootte*.

De schitteringen zijn helder zigtbaar in zee, op eenen afstand van 18 Engelsche mijlen, en duren elk 8 seconden.

Op hetzelfde tijdstip is geëindigd de voorloopige verlichting op genoemden lichttoren, welke bestond in een vast licht, hetwelk sedert 25 Julij dezes jaars gebrand had.

's Gravenhage, den 23sten October 1858.

De Minister van Marine,
J. S. LOTSIJ.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine

brengt ter kennis van belanghebbenden, dat op *de Noordpunt van het Muiderzand* op *Pampus*, in 27 palmen diepte, met laag watergetij, gelegd is *eene roode builvormige Kielton*, met *Korfbal*, op de volgende peilingen:

de Toren van Monnikkendam over het westelijkste huis van Uitdam; en

Zeeburg vrij aan den zuidkant van den Lichttoren aan den hoek van het IJ.

Deze ton is aldaar geplaatst om het vaarwater tusschen den *Ketting der Pampus-stoomsleepdienst* en den *hoek van het Muiderzand* juister af te bakenen.

's Gravenhage, den 19den October 1858.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSIJ.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat aan Zee van het wrak van het onlangs in het *Maassche Zeegat* verongelukte Engelsche brikschip *Arethusa*, geplaatst is *eene wrakton met korfbol*, in de diepte van 23 palmen bij gewoon laag water, en op de merken:

de korenmolen van Brielle ruim eene handspaakslengte benoosten Zeeburg;

de toren van Monster buiten den Hoek van Holland, en even benoorden eene Schuur, met rood pannen dak.

's Gravenhage, den 30sten October 1858.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSIJ.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine

Brengt ter kennis van belanghebbenden, dat het *Lichtschip*, hetwelk blijkens berigt van den 1sten dezer, van zijn anker was geslagen, op heden weder bij de *Noord-Hinderbank* is geplaatst.

's Gravenhage, den 4den November 1858.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSIJ.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden dat, blijkens bekendmaking der Russische Regering, voorkomende in het *Journal de St. Pétersbourg* van 14/2 October jl., het voornemen bestaat, om binnen kort, in de *Golf van Riga*, nabij het *Rif van Domesness*, een *ijzeren Lichtschip met drie masten*, te plaatsen.

Het zal zich van de overige lichtschepen onderscheiden door eenen *Roodten bal* aan den grooten mast. Des daags zal onder dien bal eene *gele vlag met dwarsloopend blaauw kruis* geheschen worden.

Des nachts zal het schip verlicht worden door een aan den grooten mast, onder den bal, geheschen *wit draailicht*, in eene *lantaren met lampen en reflectors*.

's Gravenhage, den 30sten October 1858.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSIJ.

MARINE.

Openbare Verkooping op 's Rijks Werf te Hellevoetsluis, op Donderdag den 18den November 1858, des voormiddags ten 10 ure, van de navolgende voor 's Rijks dienst afgekeurde artikelen, als:

Eiken en ander Brandhout, Mot, Spaanders, Uitrusting-, Artillerie-, Kommalie-, Magazijns- en andere Goederen.

Al hetwelk daags te voren, van 9 tot 12 en van 1 tot 4 ure, ter bezigtiging van Gegadigden zal liggen, terwijl alsdan mede van de veilings-conditien inzage kan genomen worden ter Secretarie van voorschreven Werf.

Hellevoetsluis, den 9den November 1858.

De Directeur en Kommandant der Marine,
B. G. ESCHER.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

⁎ Bij Brieven van Meerderjarig-verklaring, door den Hoogen Raad der Nederlanden op den 22sten October 1858 verleend, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 4den November 1858, nº. 52, en geregistreerd te 's Gravenhage den 12den November daaraanvolgende, zijn aan *Petrus van Haaster*, wettig gedomicilieerd te Noordwijkerhout, gegeven al de Regten bij de Wet aan Meerderjarigen toegekend, behoudens de bepaling van art. 478 van het Burgerlijk Wetboek.

Geschiedende hiervan openbare aankondiging ter voldoening aan Art. 486 van gemeld Wetboek.

's Gravenhage, den 12den November 1858.

JAN VAN DER JAGT,
Procureur bij den Hoogen Raad.

⁎ Bij Acte, op den 9den November 1858 verleden voor den Edel Achtbaren Heer Kantonregter te Vianen, Arrondissement Gorinchem, Provincie Zuidholland, geregistreerd, is aan den Heer *Jan Frederik Schaly*, wonende te Jutphaas, geboren op den 29sten October 1838, nagelaten Zoon van den Heer *Cornelis Antonie Schaly* en Vrouwe *Anna Charlotte Christine Niermeijer*, beiden overleden, op zijn verzoek Handligting verleend, en wel uitsluitend tot uitoefening van het bedrijf van Hoepfabrikant, het drijven van den daartoe betrekkelijken Handel, het sluiten van de daartoe benoodigde overeenkomsten, en voorts tot de geheele ontvangst, de uitgave van en de beschikking over zijne inkomsten.

Waarvan afkondiging ter voldoening aan Art. 486 van het Burgerlijk Wetboek.

De Griffier bij het Kantongeregt te Vianen,
VAN DER BERG.

⁎ De bekende en onbekende Schuldeischers in de onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van *Cornelis Meerman*, in leven Arbeider te Barsingerhorn en aldaar op den 12den Augustus 1858 overleden, worden Opgeroepen om op Woensdag 1 December 1858, voormiddags 11 ure, te verschijnen in de Herberg 't Fortuin te Barsingerhorn, ten einde aan hen worde afgelegd Rekening en Verantwoording van het in die Nalatenschap gevoerd beheer, en, indien er geen verzet plaats heeft, hunne vorderingen te ontvangen, voor zooverre het bedrag der Nalatenschap toereikend zal zijn.

TELEGRAPHISCHE BEURSBERIGTEN.

ZATURDAG 13 NOVEMBER 1858.

Amsterdam.

	pCt.			
NEDERL. W. Sch.	2½	64	64¹⁄₁₆	64
Dito dito	3	75⁷⁄₈	—	—
Dito dito	4	98¼	—	—
Syndicaat	3½	92¼	—	—
Handel-maatsch.	4½	142¼	—	—
BELGIE. Bij *Roth. schild.*	2½	—	—	—
RUSL. Bij *Hope en Co.* 1798 en 1816	5	105⁷⁄₈	106	—
Dito 1828–1829.	5	103¾	—	—
Dito 1840.	4	86½	—	—
Stieglitz	4	86³⁄₈	86½	—
Dito 1854.	5	—	—	—
Dito 1855.	5	103²⁄₁₆	103¼	—
Engelsche	4½	—	—	—

	pCt.			
SPANJE. Nieuwe 3% thans.	1½	30⁹⁄₈	—	—
Amortisable.		—	—	—
Buitenlandsche	3	—	—	—
Binnenlandsche	3	41³⁄₁₆	41¼	—
PORTUG. Te Lond.	3	46¹¹⁄₁₆	46¾	—
OOSTENR. Metall. 1816–1852	5	77⁷⁄₈	77¹⁵⁄₁₆	77⁷⁄₈
Dito Zilv. Nation.	5	78	78¹⁄₁₆	78
Dito Zilver 1849–1854	5	87⁷⁄₁₆	87¼	[illegible]
Dito 1847–1852.	2½	39⁵⁄₈	39¹¹⁄₁₆	—
BRAZ. Lond. 1824	5	—	—	—
MEXICO. Londen.	3	—	—	—
GRENADA id.	2¾	—	—	—
EQUADOR.		—	—	—

Londen.

Consols	3 pCt.	98¼
Mexico		20¼
Spanje	1½	30⁷⁄₈
Dito	3	47
Venezuela		40⁸⁄₈
Dito uitgestelde		15
Grenada		21¼

Antwerpen.

Metalliek	5 pCt.	81⁷⁄₈
Nat. Metalliek	5	82⁷⁄₈
Binnenl. Spanje	3	41⁵⁄₈
Spanje	1½	29⁷⁄₈
Credit Fonc.		[illegible]

Parijs.

Fr. rente	3 pCt.	74.55
Fr. Cred. Mob.		995
Binnenl. Spanje	3	42¼
Spanje	1½	30½
Russische Spoorwegen		516.25

Weenen.

Metalliek	pCt.	[illegible]
Idem Nationaal		[illegible]
Wissel Londen		103.50

MINISTERIE VAN KOLONIEN.

STAAT VAN NALATENSCHAPPEN, afkomstig van officieren, onderofficieren en verdere manschappen, behoord hebbende tot de landmagt in Nederlandsch Indie, welke gedurende het 1ste quartaal 1858 onder het beheer der Weeskamer te *Batavia* zijn gesteld, en die, voor zooveel de saldo's meer dan f 250 bedragen, bij die Weeskamer, en daarbeneden bij het Departement van Kolonien in *Nederland* door de regthebbenden behooren te worden ingevorderd, onder overlegging van de noodige bewijzen van erfregt.

Namen en voornamen der personen uit welker nalatenschap de saldo's herkomstig zijn.	Geboorteplaats.	Laatste woonplaats.	Ouderdom.	Uit Nederland vertrokken			Overleden		Graad waarin overleden.	Namen der ouders.	Geldelijk bedrag.
				met het schip	den	als	den	te			
Stander, Adriaan Willem	Deventer	Deventer	26 Maart 1816	Barend Willem	12 Junij 1847	soldaat	27 Mei 1857	Weltevr.	soldaat	Johan Coenraad en Hendrika Panekoek	f 68.41
Zeggelen, Cornelis Arnoldus van	's Hage	's Hage	12 Sept. 1823	Jan Schouten	3 Junij 1856	sergeant	30 Julij 1857	idem	eleve muzikant 3e kl.	Wilhelmus en Maria Catrina Kietstap	(1) 46.28
Schuurman, Albert	Zwolle	Zwolle	13 Dec. 1811	's Rijks oorlogsschip de Sambre	12 Oct. 1848	korpor.	10 Febr. 1857	Serang	sergeant	Klaas en Jannigje Schukking	85.00
Poeleman, Petrus	Overmaer	Overmaer	25 Maart 1823	de Schelde	8 Julij 1853	soldaat	14 Maart 1857	Pelantoengan	soldaat	onbekend en Johanna Maria Poeleman	18.51
Schagemann, Martinus Hendrik	Amsterdam	Amsterdam	22 Sept. 1812	Hendrika	10 Dec. 1848	sergeant	21 Febr. 1857	Willem I.	adjud. onder-officier	Hendrik Martin en Anna Maria Streiberg	88.96
Klerk, Richard de	Faeret	Ostende	6 Aug. 1827	Oud-Alblas	10 Febr. 1846	soldaat	20 Mei 1857	idem	soldaat	Jan en Roze Talpe	80.95
Koldé, Johan Heinrich	Bijsper	Kethel	17 Nov. 1802	Flevo	7 Junij 1842	sergeant	13 Maart 1857	Djokjokarta	conduct. d. 3de klasse (sergeant)	Johan Herman en Anna Margaretha Brunings	47.27
Sippel, Frans	Czeslin	in dienst	23 Aug. 1834	Amboina	6 Jan. 1857	soldaat	26 Mei 1857	Soerabaja	soldaat	Friedrich en Maria Worzelen	[illegible]
Leopold, Wilhelmus	Amsterdam	Amsterdam	15 Mei 1825	Jeannette Philippine	10 Nov. 1848	idem	7 Febr. 1857	Padang	idem	onbekend (vondeling)	111.65
Gils, Jacobus van	Wouw	Halsteren	20 Oct. 1817	Koning Willem II	21 Mei 1841	idem	26 Jan. 1857	Fort de Kock	sergeant	Welters en Susanna Wouts	29.90
Pieters, Christiaan	onbekend	Veenhuizen	5 April 1822	's R. oorlogs. de Sambre	12 Oct. 1848	idem	16 Nov. 1856	Paja Combo	soldaat	onbekend	17.61
Daele, Pierre François van den	Renaix	Renaix	9 Jan. 1823	Olivier van Noord	14 Aug. 1848	idem	5 Junij 1856	Lagoendiebaai	idem	Emmanuel en Lucie van Keulebroek	[illegible]
Simons, Johannes Daniel	Amsterdam	Amsterdam	18 Sept. 1818	Jacob Roggeveen	18 Aug. 1841	idem	4 Junij 1856	idem	idem	Jan Hendrik en Anna Wilhelmina Meijer	[illegible]
Steenbeker, Casper	Leyden	Leyden	6 Aug. 1816	de Sylph	5 April 1839	idem	2 Junij 1856	idem	idem	Casper en Alida van der Mijn	[illegible]
Vliet, Cornelis van	Gouda	Gouda	16 Junij 1825	de Schelde	8 Julij 1853	idem	10 Dec. 1856	Ratenbang	artillerie-werkman	Arie en Jannetje den Bruigom	[illegible]
Vliet, Cornelis Christiaan van	's Hage	Rijswijk	19 Junij 1831	Twee Anthonij's	6 Jan. 1856	korpor.	26 Dec. 1856	Tjampakka	korporaal	Christiaan Albertus en Maria Agatha Busek	[illegible]
Fikke, Jan	Amsterdam	Amsterdam	11 Maart 1823	Bezoeki	4 Sept. 1853	idem	23 Jan. 1857	idem	sergeant	Gerrit en Cornelia Rietveld	[illegible]
Nagel, Arij Adrianus van der	's Hage	's Hage	8 Julij 1819	Anna Paulowna	12 Dec. 1849	sergeant	28 Febr. 1857	Palembang	idem	Cornelis en Sara Hoogeloop	[illegible]

(1) Heeft familiepapieren nagelaten.

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.